

prima instanță: A. Donos

dosarul nr. 2ra-2925/14

instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevski

Î N C H E I E R E

29 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Svetlana Filincova,

Judecătorii: Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Compania de Asigurări „Moldova Astrovaz” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Musaev Ficrat către Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Societate cu Răspundere Limitată „Claigis-Trans” privind recuperarea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de CA „Moldova-Astrovaz” SA, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Bălți din 26 septembrie 2012,

c o n s t a t ă

La data de 12 iulie 2010 Musaev Ficrat a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Moldova-Astrovaz” SA, intervenient accesoriu SRL „Claigis Trans” privind recuperarea prejudiciului material.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că la 20 decembrie 2008 în Republica Daghestan, Federația Rusă a avut loc accidentul rutier în care a fost prejudiciat autocamionul reclamantului de modelul Volvo FH-12 cu nr. de înmatriculare BL CC 730 și remorca Krone ZZ P 18 cu nr. de înmatriculare BL CC 730. Aceste mijloace de transport au fost asigurate la Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA, în baza contractului de asigurare CASCO nr.08.033/B din 03.12.2008.

Se indică că necătînd la faptul că a anunțat imediat asigurătorul despre faptul producerii accidentului rutier, iar la revenirea în Republica Moldova a prezentat toate actele aferente accidentului, pîrîtul a refuzat să-i achite despăgubirea.

Prin intermediul avocatului a înaintat o pretenție Companiei de Asigurări „Moldova-Astrovaz” S.A. prin care a solicitat să-i fie recuperat prejudiciul cauzat, însă solicitarea a rămas fără careva reacție din partea companiei de asigurare.

În cadrul dezbaterilor judiciare Musaev Ficrat a înaintat o cerere suplimentară prin care și-a concretizat pretențiile, indicând că conform actului de expertiză din 21 august 2012, mărimea prejudiciului cauzat automobilului deteriorat a fost estimat la o sumă de 27938 lei, care cere reclamantul să fie încasată de la Compania de Asigurări „Moldova-AstroVAZ” SA în beneficiul său, precum și a cheltuielilor de judecată compuse din suma taxei de stat achitate în mărime de 150 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 2000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 26 septembrie 2012 cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind dispusă încasarea în folosul lui Musaev Ficrat de la Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA a prejudiciului în suma de 27938 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 2150 lei.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA a contestat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți din 26.09.2012 și restituirea pricinii spre rejudecare. Ulterior CA „Moldova-Astrovaz” SA a depus un apel motivat, prin care deja a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

Litigiul în cauză a fost obiect de studiu în mai multe instanțe judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA, fiind menținută fără modificări hotărârea Judecătoriei Bălți din 26 septembrie 2012.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele faptice ale litigiului dat, a apreciat probele conform prevederilor art. 130 CPC și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procesual.

Astfel, s-a stabilit că, la data de 03.12.2008 între CA „Moldova-Astrovaz” SA și SRL „Claigis Trans” și Musaev Ficrat a fost încheiat contractul de asigurare benevolă a mijloacelor de transport auto nr.08.033/B, conform căruia au fost asigurate de către CA „Moldova-Astrovaz” SA camionul Volvo-FH12 cu n/î BL CC 730 și semiremorca Krone ZZ P 18 cu n/î BL CC 730. La data de 20.12.2008 în Republica Daghestan, Federația Rusă, a avut loc un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat camionul Volvo FH-12 cu n/î BL CC 730 și semiremorca Krone ZZ P 18 cu n/î BL CC 730 condus de Musaev Ficrat.

La 06.01.2009 la CA „Moldova-Astrovaz” SA a parvenit informația referitor la accidentul rutier din 20.12.2008, în care a fost implicat camionul Volvo FH-12 cu n/î BL CC 730 și semiremorca Krone ZZ. P 18 cu n/î BL CC 730 condus de Musaev

Ficrat. În aceeași zi, la 06.01.2009. la CA „Moldova-Astrovaz” SA a fost întocmit actul nr.557 de expertiză tehnică a unității de transport. Conform raportului de expertiză din 21 august 2012, întocmit de Centrul de Expertize Independente, mărimea prejudiciului material cauzat automobilului Volvo FU-12 cu n/î BL CC 730 în urma accidentului rutier din 20.12.2008 constituie 27938 lei, cu care intimatul nu este de acord, însă totuși nu a solicitat efectuarea unei expertize suplimentare pentru a combate neclaritățile care în opinia acestuia există. Până în prezent CA „Moldova-Astrovaz” SA nu i-a achitat reclamantului suma despăgubirii de asigurare.

Instanța de apel a remarcat faptul că în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel s-a demonstrat cu certitudine că F. Musaev a înștiințat Compania de Asigurări privitor la accidentul rutier în noaptea spre 21.12.2008 prin telefon, fapt confirmat de martorul audiat – lucrătorul responsabil al Companiei de Asigurări Stavnicenco Galina care corespunzător l-a înștiințat despre accidentul produs pe comisarul de accidente al Companiei M. Vatamaniuc. De asemenea, fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel comisarul de accidente a Companiei - apelante M. Vatamaniuc a confirmat faptul că după revenirea lui Musaev în țară la 06.01.2009 ambii s-au deplasat în s. Țaul unde a fost întocmit un act de expertiză tehnică.

Totodată conform Actului nr.557 de expertiză tehnică a unității de transport din 06.01.2009, se constată deteriorările tehnice în rezultatul accidentului rutier din 20.12.2008 din Federația Rusă. Această circumstanță este confirmată și de înscrierea în Registrului Companiei (f.d. 107-110) efectuată la 06.01.2009.

Conform art. 1327 alin.(3) din Codul civil , asiguratorul nu poate invoca o convenție prin care este eliberat de obligația sa daică asiguratul nu și-a îndeplinit obligația de informare în modul corespunzător, decât în măsura în care prin neexecutare, interesele asiguratorului sînt afectate în mod serios.

Instanța de apel a concluzionat că sunt relevante cazului și prevederile art.25 alin.(2). lit. b) și nu art. 17, așa cum invocă apelantul-pîrît din Legea cu privire la asigurări nr. 1508 din 15.06.1993, care prevede că asiguratorul are dreptul să refuze plata integrală sau parțială a sumei asigurate sau despăgubiri de asigurare, dacă asiguratul: b) nu a înștiințat la timp asiguratorul, deși a avut posibilitate, că s-a produs evenimentul asigurat sau a creat premeditat dificultăți asiguratorului în determinarea circumstanțelor caracterului și întinderii pagubei;”. Or, în cazul dat, cînd accidentul rutier s-a produs în Republica Daghestan din Federația Rusă, reclamantul chiar și să nu fi înștiințat prin telefon în aceiași noapte de 21.12.2008 despre producerea accidentului rutier, pîrîtul a avut toate temeiurile pentru a lua în considerație aceste circumstanțe obiective și deosebite, cu atît mai mult că Musaev F. personal s-a prezentat la Companie a doua zi după sosire din Republica Daghestan, la 06.01.2008.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că instanța de fond luînd în considerație circumstanțele cauzei, corect, legal și întemeiat a ajuns la concluzia de a admite acțiunea și a încasa de la Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA în folosul lui Musaev Ficrat a prejudiciului în suma de 27938 lei, or, din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că în urma accidentului rutier din 20.12.2008 a fost deteriorat camionul Volvo FH-12 cu n/î BL CC 730, iar mărimea prejudiciului material cauzat automobilului constituie suma de 27 938 lei, prejudiciu care conform contractului de asigurare benevolă a mijloacelor de transport auto nr.08.033/B din 03.12.2008 urmează a fi restituit lui Musaev Ficrat de către Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA.

La 28 iulie 2014 CA „Moldova-Astrovaz” SA, în termen, a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat următoarele încălcări:

- Atît instanța de fond cît și instanța de apel, n-au aplicat corect normele de drept material.
- Consideră că, instanțele judecătorești neîntemeiat s-au bazat pe dispozițiile Legii cu privire la asigurări nr. 1508 din 15.06.1993, deoarece aceasta a fost abrogată din 09.09.2007, în timp ce contractul de asigurare a fost încheiat la 03.12.2008 de către agentul Musaev Vaghif, care este și fiul intimatului, cu SRL „Claigis Trans”, exemplarul căruia, prezentat de intimat instanței, semnat de acesta, diferă de exemplarul aceluiași contract de asigurare, aflat la Companie, semnătura asiguratului fiind diferită de cea a intimatului, circumstanță care, examinată în cumul cu faptul că contractele date au fost perfectate de fiul intimatului, trezește suspiciuni întemeiate vis-a-vis de valabilitatea datelor incluse în contractul dat, și anume asupra datei încheierii contractului de asigurare, aceste circumstanțe dovedind că contractul a fost semnat cu antedata după producerea accidentului rutier.
- Totodată, faptul că contractul de asigurare a fost încheiat ulterior abrogării Legii nr. 1508 din 15.06.1993 denotă că dispozițiile acesteia sunt inaplicabile speței.

La 10 septembrie 2014 Musaev Ficrat prin intermediul cancelariei a depus o referință, invocînd dezacordul cu recursul declarat de CA „Moldova-Astrovaz” SA, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrii contestate.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CA „Moldova-Astrovaz” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Compania de Asigurări „Moldova Astrovaz” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru